

**ЦЕНТРАЛЬНА СПІЛКА СПОЖИВЧИХ ТОВАРИСТВ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**Матеріали
міжнародної науково-практичної
конференції**

**Стратегічні пріоритети розвитку
внутрішньої торгівлі України на
інноваційних засадах**

*Присвячується 70-ти річчю кафедри
підприємництва, торгівлі та логістики*

02-03 листопада 2017 р.

**Львів
2017**

Стратегічні пріоритети розвитку внутрішньої торгівлі України на інноваційних засадах : матеріали міжнародної науково-практичної конференції / [відповід. за вип.: проф. Семак Б. Б.]. – Львів : Видавництво ЛТЕУ, 2017. – 360 с.

У збірнику представлені тези доповідей, які оприлюднені на міжнародній науково-практичній конференції Львівського торговельно-економічного університету “Стратегічні пріоритети розвитку внутрішньої торгівлі України на інноваційних засадах”, яка відбулася у Львівському торговельно-економічному університеті 02-03 листопада 2017 року.

Збірник розрахований на наукових та науково-педагогічних працівників вищих навчальних закладів і наукових установ, аспірантів, студентів, практичних працівників і широкий читачий загал.

Програмний комітет

Гороховський І. Л.	голова правління Укркоопспілки
Микольська Н. Я.	заступник Міністра економічного розвитку і торгівлі України
Синютка О. М.	голова Львівської облдержадміністрації
Куцик П. О.	голова оргкомітету, професор, ректор Львівського торговельно-економічного університету
Нестуля О. О.	ректор Полтавського університету економіки і торгівлі
Гєєць В. М.	директор ДУ Інституту економіки та прогнозування НАН України
Мазаракі А. А.	ректор Київського національного торговельно-економічного університету
Черевко О. І.	ректор Харківського державного університету харчування і торгівлі
Герєга Г. Ф.	голова товариства ТОВ “Епіцентр К”
Калста А.	ректор Вроцлавського економічного університету
Лебедева С. М.	ректор Білоруського торгово-економічного університету споживчої кооперації
Шавга Л. А.	ректор Кооперативного університету Молдови

Організаційний комітет

Барна М. Ю.	професор, перший проректор Львівського торговельно-економічного університету
Семак Б. Б.	професор, проректор з наукової роботи Львівського торговельно-економічного університету
Янчева Л. М.	перший проректор Харківського державного університету харчування та торгівлі
Коваль Л. М.	ректор Хмельницького кооперативного торговельно-економічного інституту (заступник голови)
Драбовський А. Г.	ректор Вінницького кооперативного торговельно-економічного інституту (заступник голови)
Алопій В. В.	завідувач кафедри підприємництва, торгівлі та логістики Львівського торговельно-економічного університету (заступник голови)
Миценко Н. Г.	завідувач кафедри економіки Львівського торговельно-економічного університету
Бачинський В. І.	завідувач кафедри бухгалтерського обліку Львівського торговельно-економічного університету
Мізюк Б. М.	завідувач кафедри туризму та готельно-ресторанної справи Львівського торговельно-економічного університету
Дайновський Ю. І.	завідувач кафедри маркетингу Львівського торговельно-економічного університету
Сирохман І. В.	завідувач кафедри товарознавства, технологій і управління якістю харчових продуктів Львівського торговельно-економічного університету
Пелик Л. В.	завідувач кафедри товарознавства та технології непродовольчих товарів Львівського торговельно-економічного університету
Черкасова С. В.	професор кафедри фінансів, кредиту та страхування Львівського торговельно-економічного університету
Шумський О. В.	доцент кафедри товарознавства та технології непродовольчих товарів Львівського торговельно-економічного університету
Осінська О. Б.	доцент кафедри підприємництва, торгівлі та логістики Львівського торговельно-економічного університету
Кузьма Х. В.	провідний фахівець науково-дослідної частини Львівського торговельно-економічного університету
Ясінська Л. Т.	начальник фінансово-господарської служби Львівського торговельно-економічного університету
Фінклер В. Е.	директор Видавництва Львівського торговельно-економічного університету

Матеріали друкуються в авторському поданні. Організаційний комітет не несе відповідальності за достовірність інформації, поданої в рукописах.

ISBN 978-617-602-208-4

© Колектив авторів
© Львівський торговельно-економічний університет,
2017

оцінки пакування та пакувальних матеріалів на основі паперу та картону.....	309
<i>Рудавська Г. Б., Чикун Н. Ю., Хахалєва І. В.</i> Місце цикорних напоїв в умовах посиленних стресових навантажень.....	311
<i>Свідерський В. А., Комаха В. О.</i> Екомаркування лакофарбових матеріалів як конкурентна перевага при їх реалізації.....	312
<i>Сибірна Р. І., Хомів О. В., Сибірний А. В.</i> Санітарно-гігієнічні експертизи у конкурентоспроможності продовольчих товарів.....	314
<i>Белінська С. О., Камєнєва Н. В., Левицька С. О.</i> Форми зв'язку вологи в капусті броколі.....	315
<i>Беднарчук М. С., Шумський О. В.</i> Соціальна та економічна ефективність результатів впровадження інформаційних товарних знаків.....	316
<i>Беднарчук М. С., Власюк С. А.</i> Товарознавча експертиза якості керамічної цегли як складова оцінювання її конкурентоспроможності.....	317
<i>Беднарчук М. С., Романчук Ю. Т., Шумська Є. О.</i> Колекційний одяг, виготовлений студентами – інноваційний напрям розвитку вітчизняного ринку товарів легкої промисловості.....	319
<i>Беднарчук М. С., Шевченко П. Т.</i> Система класифікації взуття у торговельній мережі “спортмастер” як чинник забезпечення конкурентоспроможної торгівлі ним.....	320
<i>Бозуленко О. Я., Білійчук А. В.</i> Політика підприємства у галузі безпечності та якості продуктів харчування.....	322
<i>Бондар Т. Л.</i> Значення якості для лікєро-горілчаних підприємств.....	323
<i>Губицький Л. В., Мельник Г. М.</i> Торгівля текстилем в Київській Губернії в I половині XIX століття.....	324
<i>Демидчук Л. Б., Марущак Р. Р.</i> Екологічні аспекти виробництва цементу в Україні.....	325
<i>Демидчук Л. Б., Плав'яник Д. О.</i> Аналіз асортименту конкурентоспроможних в Україні косметичних засобів для догляду.....	327
<i>Демидчук Л. Б., Коновалов П. П.</i> Новітні підходи експлуатації електропобутових товарів.....	328
<i>Доманицевич Н. І., Засць О. П.</i> Проблеми забезпечення якості пластикових вікон.....	329
<i>Донцова І. В., Решетило Л. І., Баран Х. С.</i> Розроблення рецептури томатного соусу підвищеної біологічної цінності.....	330
<i>Дончевська Р. С., Люта К. С.</i> Комплексна оцінка якості майонезів столових вітчизняного та закордонного виробництва.....	331
<i>Дончевська Р. С., Двірна Ю. О.</i> Якість зерна кукурудзи для харчових продуктів, що вирощується на території України.....	332
<i>Калашиник О. В., Кириченко О. В.</i> Дослідження реквізитів маркування пудри компактної.....	333
<i>Крюкова О. М., Гузенко Г. М., Гайдученко Ю. О.</i> Підвищення якості продукції як головного чинника її конкурентоспроможності в умовах сталого розвитку.....	334
<i>Лаптева Л. О.</i> Сучасні підходи до гарантування якості та безпечності молочної продукції.....	336
<i>Лебединець В. Т., Лебединець А. І.</i> Вплив сировини на підвищення якості кексів на підприємствах споживчої кооперації.....	337
<i>Лебединець В. Т., Буряченко Л. Ю.</i> Безпечність овочевих консервів.....	338
<i>Марчук Н. Б., Андрієвська Л. В.</i> Шляхи підвищення безпечності деревних плит для виробництва меблів.....	339
<i>Ніколайчук Л. Г., Зан М. І.</i> Аналіз чинників, що формують конкурентоспроможність ножових та столових виробів на українському ринку.....	340
<i>Ніколайчук Л. Г., Король Е. М.</i> Вплив інноваційних якісних показників сучасного асортименту керамічної плити на її конкурентоспроможність.....	341
<i>Ніколайчук Л. Г., Ференс В. І.</i> Мода на фетрове взуття – як фактор конкурентоспроможності.....	342
<i>Палько Н. С., Турчиняк М. К., Давидович О. Я.</i> Органічна продукція в контексті продовольчої безпеки.....	343
<i>Пасальський Б. К., Долід О. О.</i> Застосування сорбентів із продуктів переробки сировини для очистки води від йонів важких металів.....	344
<i>Петришин Н. З.</i> Використання пророщених зерен для підвищення харчової цінності холодних страв і закусок...	345
<i>Сапоженик Д. І., Мазурак С. С.</i> Ідентифікація розмірних характеристик панчішно-шкарпеткових виробів.....	345
<i>Сапоженик Д. І., Нижник Ю. П.</i> Удосконалення номенклатури показників якості взуття за допомогою експертного методу.....	346

– якість вимагає використання нової техніки і технологій. При цьому застосування нових технологій виробництва починається від автоматизації процесу проектування і закінчується автоматизацією контролю якості продукції;

– якість продукції необхідно управляти так само безпосередньо і ефективно, як управляють виробництвом, фінансами, науково-технічними розробками тощо.

Аналізуючи наведені вище принципи, можна відмітити, що головними ланками для отримання належної якості продукції є: персонал; техніка і технологія; управління.

Персонал підприємства відіграє провідну роль у створенні нового продукту, тому важливим є питання належної кваліфікації персоналу та забезпечення відповідної мотивації, яка б стимулювала до якісної роботи персоналу.

Щодо наступної ланки забезпечення якості продукції на лікєро-горілчанних підприємствах, особливе місце відводиться техніці та технології. Мова йде про розробки наших науковців щодо удосконалення існуючих технологій з гарантією більш високої якості виконання окремих операцій і виготовлення виробів в цілому.

Ще одним важливим чинником забезпечення якості продукції є впровадження ефективної системи управління якістю продукції та отримання відповідних міжнародних сертифікатів якості.

Наявність сертифікату на систему управління якістю свідчить про відсутність браку та незмінність якісних властивостей товару. Отримання сертифікату по вимогам стандартів ISO серії 9000 на систему управління якістю стала необхідною вимогою багатьох міжнародних та вітчизняних тендерів. Виробники високоякісної продукції висувають обов'язкову умову – наявність сертифікату на систему управління якістю, при проведенні закупівель у постачальника.

Аналізуючи, вище викладений матеріал, можемо відмітити, що значення якості продукції для підприємств лікєро-горілчаної галузі є актуальною проблемою, адже в умовах гострої конкурентної боротьби якість продукції сприймається як аналог комерційного успіху, формує престиж будь-якого суб'єкта господарювання. Якість є основою для задоволення потреб кожної людини і суспільства, найважливішою складовою конкурентоспроможності. Тому українським виробникам для забезпечення якості лікєро-горілчаної продукції необхідно приділяти більшу увагу персоналу підприємства, техніці, технології та управлінню в цілому. Для вирішення цієї задачі потрібно запровадити та вдосконалювати систему управління якістю продукції.

Список використаних джерел

1. Ильенкова С. Д. Управление качеством. Учебник / С. Д. Ильенкова, Н. Д. Ильенкова, С. Ю. Язудин и др. / под ред. доктора экономических наук, профессора Ильенковой С. Д. – М. : ЮНИТИ, 1998.
2. Косянчук Т. Ф. Забезпечення якості та конкурентоспроможності продукції на засадах сучасних принципів управління якістю / Т. Ф. Косянчук, Н. І. Майорова // Вісник Хмельницького національного університету / Економічні науки. – 2010. – № 3. – Т. 3. – С. 51-54.
3. Малиута Л. Я. Забезпечення якості продукції – необхідна умова підвищення конкурентоспроможності підприємства та його продукції в сучасному ринковому просторі / Л. Я. Малиута // Економіка. Фінанси. Право : щомісяч. інформаційн.-аналіт. альм. – 2008. – № 9. – С. 11-14.
4. Фейгенбаум А. Контроль качества продукции / А. Фейгенбаум ; пер. с англ. – М. : Экономика, 1996. – 471 с.

Губицький Л. В.

к.і.н., доцент

Київський національний торговельно-економічний університет,

Мельник Г. М.

к.і.н., доцент

Київський університет імені Бориса Грінченка

ТОРГІВЛЯ ТЕКСТИЛЕМ В КИЇВСЬКІЙ ГУБЕРНІІ В І ПОЛОВИНІ ХІХ СТОЛІТТЯ

Претензії двох політико-економічних систем в Європі: монархічного абсолютизму та бонапартистського авторитаризму на універсальність наприкінці ХVІІІ – на початку 1810-х років, поставили на порядок денний питання взаємодії в умовах протистояння і взаємознищення. За таких умов суспільства суперників, змушені були функціонувати і забезпечувати усім необхідним війська на фронті. І саме в той час виявилася виключна роль торгівлі, яка забезпечувала необхідний рівень комунікації. Одним із показників випередження суперника було освоєння новітніх технологій в текстильній промисловості. Сучасний стан справ у галузі економіки, фінансів, банківської справи, міжнародних запозичень, державних і корпоративних боргів засвідчив неабияку вагомість наявності фахівців сфер виробництва, обслуговування та постачання товарів широкого вжитку.

Питання історії торгівлі текстилем в Київській губернії у першій половині ХІХ ст., на жаль, ще не привертало увагу дослідників. Але варто згадати як узагальнюючі праці з історії, історії промислового виробництва даного періоду, так і монографії, присвячені безпосередньо історії торгівлі. Так, вагоме значення для виокремлення місця торгівлі в економічній системі українських губерній мають роботи, написані Г. Казьмирчуком, Т. Солойовою [4], І. Гуржій та О. Гуржієм [1], повноту картини доповнюють дослідження, присвячені безпосередньо Київській губернії [5] та м. Києва [3]. Глибокі дослідження історії текстильної промисловості дозволили встановити місце “красного товару” в загальному торговельному асортименті.

Метою статті є дослідження ролі і розміру текстильних товарів на торговельному ринку Київської губернії в І половині ХІХ ст., виокремлення внутрішніх процесів, притаманних текстильному виробництву і торгівлі у вказаний період.

Вагомий внесок у розширення джерельної бази дослідження даної теми дали пошуки матеріалів, збережених у архівах. Зокрема, у Центральному державному історичному архіві України у м. Києві, Державному архіві Київської області збережені справи, які дозволяють розкрити політику російського уряду у сфері торгівлі в І половині ХІХ століття, а також місце текстильних товарів у асортименті постійної та періодичної торгівлі.

Для досягнення заявленої мети і завдань використано методи: аналізу історичних документів, порівняльно-історичний, ретроспективний, хронологічний.

Землі Київщини, як і вся Правобережна Україна до 90-х років ХVІІІ ст. входила до складу Речі Посполитої. У політичному відношенні це зумовлювало приналежність до європейських норм і державних, станових, громадських справ. У культурному відношенні українські землі розвивались у руслі загальноєвропейських змін. В економічній галузі українські

вояводства розвивалися як невід’ємна складова європейського ринку товарів та послуг. Водночас не варто відкидати причин, що уможливили зміни на політичній карті Центрально-Східної Європи наприкінці XVIII ст. Шляхетські права не мали ставати основою сепаратизму чи то станового, чи опозиційного. Реальність виявлялася жорсткою, формувалися шляхетські конфедерації. Культурна виключність польської шляхти лише знаходила відгук у імперській величчї російського дворянства, особливо, імператорського двору. Військова могутність Росії вабила шляхту українських вояводств, обіцяючи розширення ринків товарів, сировини, робочої сили, силового та дипломатичного забезпечення економічної діяльності.

Протягом першої половини XIX століття промисловість Київської губернії недовго відчувала стагнацію після приєднання до Російської імперії. Демографічне зростання сприяло збільшенню попиту на товари текстильної промисловості, оскільки кожна людина прагнула одягнутися відповідно до часу і власного суспільного стану.

За умов домінування натурального господарства, кожна сім’я сама забезпечувала себе усім необхідним. Це стосувалося і матеріалів для одягу, і самого одягу. На Правобережжі і на Київщині зокрема, здавна вирощували льон та коноплі, що використовувалися для виготовлення тканин. Саме із натуральних лляних тканин селянин та міщанин, що придбав сировину у селянина, виготовляли більшість повсякденного та святкового одягу.

Надлишки ниток чи готової продукції – одягу, селяни могли продати або посередникам, або безпосередньо на багатолюдних торгах, базарах, ярмарках, які мали місце у багатьох селах, містечках та містах. Готову продукцію ткацтва і кравецтва збували також професійні виробники з міст та містечок, що могли входити до професійних товариств – цехів.

Статистика текстильної промисловості Київської губернії підтверджувала наявність різних підприємств: суконних, полотняних, фарбувальних, панчішних, капелюшних, навіть, шовківничих. Власниками підприємств ставали поміщики, купці, держава.

Вимогливість споживача спонукала виробників до пошуку засобів, які б допомогли виготовити таку продукцію, яка була б конкурентоздатною на ринку. На суконних мануфактурах Київської губернії застосовувалися різні верстати: валяльні, стригальні, чесальні, вуточні, ткацькі, машини ревінішні, фарбувальні, сукновальні.

У першій чверті XIX ст. текстильні товари кустарної, цехової, мануфактурної промисловості знаходили збут, як на місці виробництва, так і на ярмарках, базарах, торгах, місцях постійної торгівлі – магазинах та лавках, де пропонували найпопулярніші товари: сукна, хустки, шовк, парча, полотно, килими [4, с. 73].

Зв’язки київських купців засвідчують про широку лінійку текстильних товарів, у тому числі закордонних, які могли придбати кияни завдяки їх зусиллям [2, арк. 53в.]. Задля убезпечення власного текстильного виробництва царський уряд вдавався до підвищення мит.

Особливості торгівельних відносин населення Київської губернії і російських губерній засвідчують колоніальний характер. У губернію імпортувалися російський текстиль, бавовняні тканини. Частина російських купців-власників суконних мануфактур постійно скуповувала в Україні сировину (вовну), виготовляла з неї в Росії готові вироби (сукно) і ввозила їх на продаж знов в Україну. Тут їх продавали на 15-20% дорожче, ніж в Росії. Російські купці роздавали партії так званого “красного товару”, тобто шерстяних, бавовняних, шовкових і суконних тканин дрібним торговцям, даючи їм довгостроковий кредит, а ті розносили товар по селах, містечках, хуторах, поміщицьких маєтках [4, с. 101]. Отже, російський текстиль все більше освоював український ринок, не маючи вагомої конкуренції.

Торгівельна кон’юнктура завжди нестабільна, але тенденції до захисту внутрішнього ринку від імпортних текстильних товарів були завжди підтримувані протекціоністською митною політикою. Результатом дії комплексу вказаних факторів стало те, що Москва разом зі своїми повітами не лише зберегла провідне становище, але й значно його укріпила і розширила.

Таким чином, прослідковувався певний тренд: в Україну завозили готові промислові товари за вищими цінами, а з України вивозили сировину для тих же промислових підприємств за низькими цінами. Україна, у тому числі Київська губернія поступово перетворювалася на ринок збуту російських товарів та ринок дешевої сировини для російської промисловості.

Список використаних джерел

1. Гуржій І., Гуржій О. *Купецтво Києва та Київщини XVII – XIX ст.* / І. Гуржій, О. Гуржій. – К., 2013. – 284 с.
2. *Державний архів Київської області.* – Ф.1. – Оп.336. – Спр.12. *Сведения предоставленные уездными нижними судами в экспедицию Государственного Сената о состоянии сельского хозяйства и заводов, и вырабатываемых продуктов для нужд военного ведомства и промышленности (объем сельскохозяйственной продукции в уездах и ценах на нее, о железообрабатывающих, медных, суконных заводах и фабриках).* – 1797 г. – 158 арк.
3. Закревский Н. *Описание города Киева. Вновь обработанное и значительно умноженное издание с приложением рисунков и чертежей.* – Часть I. *Летопись.* / Н. Закревский. – М.: Типография В. Грачева, 1868. – 455 с.
4. Казьмирчук Г. Д., Соловйова Т. М. *Соціально-економічний розвиток Правобережної України в першій чверті XIX століття.* / Г. Д. Казьмирчук, Т. М. Соловйова. – К.: Міжнародна фінансова агенція, 1998. – 174 с.
5. *Статистическое описание Киевской губернии.* / Изданное тайным советником, сенатором Иваном Фундуклеем. – Ч. III. – СПб.: Типография Министерства внутренних дел, 1852. – 575 с.

Демидчук Л. Б.
к.т.н., доцент,
Марущак Р. Р.
магістр

Львівський торговельно-економічний університет

ЕКОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ВИРОБНИЦТВА ЦЕМЕНТУ В УКРАЇНІ

Капітальне будівництво є однією з найважливіших галузей господарства, що характеризує економічний потенціал держави. Підвищення ефективності будівництва передбачає, насамперед, широке використання прогресивних науково-технічних досягнень, скорочення витрат матеріальних, паливної і дешевих будівельних матеріалів є важливим державним завданням. Цементна галузь поряд з металургією, електроенергетикою, хімією і машинобудуванням визначає економічний потенціал і рівень промислового розвитку любой з країн складаючи її будівельно-інвестиційний комплекс [1].

НАУКОВЕ ВИДАННЯ

**СТРАТЕГІЧНІ ПРІОРИТЕТИ РОЗВИТКУ
ВНУТРІШНЬОЇ ТОРГІВЛІ УКРАЇНИ НА
ІННОВАЦІЙНИХ ЗАСАДАХ**

Матеріали міжнародної науково-практичної конференції

Підписано до друку 31.10.2017 р.
Формат 60х84/8. Папір офсетний.
Гарнітура Times New Roman. Друк на різнографі.
45 др. арк. 42,06 ум. др. арк. 30,58 облік.-видавн. арк.
Тираж 100 прим. Зам. 85.

Віддруковано в друк. видавництва Львівського торговельно-економічного університету
79005, м. Львів, вул. Туган-Барановського, 10. Тел. 244-40-19. e-mail drook@ukr.net
Свідectво Держкомітету інформаційної політики, телебачення та радіомовлення України
серія ДК № 5149 від 15.07.2016 р.